

weekend

SIDENE

Tverrsnitt av en avis for soldater

Halvard Normann Hansen, initiativtager til «Feltpost 700» og senere redaktør av Sarpen, fikk mye ros for den avis han skapte for 5.000 norske soldater som var internert i Sverige i over to måneder.

30. april.

«Hvis dere altså finner dette nummer for høytidelig, så er det full anledning til å få rettet på det til neste gang, – om dere selv vil. Medarbeidere må avisen ha, dess flere dess bedre. Kom med hvad dere har på hjertet. Selvopplevelser under krigen, pussige hendelser, vitser, dikt, – forslag, juener, humoristiske betraktninger, – kort sagt, hvad som helst. Først da kan vår egen avis

«Vasking av klær blir det visst så som så med for mange av oss. Det er vanskelig å få fatt i varmt vann, såpe har vi lite av (og penger til å kjøpe for finnes visst ikke lenger) og det er i det hele tatt nok så vanskelig å komme igang med storvasken.»

«Vi håper dere, gutter, leser

11. mai.

«Hvad interneringsbestemmelserne i sin almindelighet angår, må vi som krigførende regne med å bli internert i det nøytrale Sverige sålenge krigen i Norge varer.»
Sv. Refsum.

«Et kjærkomment besøk fikk vi her i forlegningene mandag kveld. Sogneprest Ole B. Meyer fra Halden kom direkte fra hjemlandet med ferske hilsener og nyheter – først og fremst til Halden-guttene, men forøvrig også til de andre fra Østfold. I sin mappe hadde sognepresten med ca. 250 navngitte hilsener og han lot vet å ta med tilbake svar.»

«For å få tak i sin ryggsekk efterlyser Håkon Sagen følgende: Rolf Hox, Arnt Hell, Sverre Johansen, Olaf Hell.»

«Dette med vaskingen av tøy som vi berørte i forrige nummer, er allerede ordnet.»

«Tyske bombefly har de siste dager i betydelig antall passert nordover fra Trondheim for å ta del i kampene i Nord-Norge.»

«Efterhvert er også idrettsarbeidet kommet igang blant de internerte norske soldater.»

15. mai.

«Vår hislet fedreland! Vi hilser det i troen på, at vårt trefarvede flagg hver 17. mai i fremtiden skal vaie fritt på stangen over et tritt folk. Denne tro

18. mai.

«Syttende mai, Norges frihetsdag, er over. Dagen var den negang som en annen, almindelig hverdag hjemme i Norge, – uten flagg, uten taler, uten sang og musikk, blottet for glede av noen art. Våre landsmenn i de okkuperte områder hadde ikke lov til å feire minnet om våre fedres frihetsverk på Eidsvold, – og ønsket det kanskje heller ikke. Det er ikke stunden til fest når man står ved en grav». (lederkommentar).

«I en fotballkamp sist torsdag vant soldatlaget over Storfors med 3-2, efter god innsats.»

22. mai.

«Efter denne retrett og overskridelse av grensen, har det vært skreket opp om forræderi.

Jeg vil i den anledning erklære, at det innen 1. Divisjon ikke har kunnet konstateres et eneste tilfelle av forræderi, sabotasje eller direkte uvilje mot forsvaret, men derimot ikke få tilfeller, som viste de sørgelige følger av for liten utdannelse og manglende soldaterånd.»

Carl Erichsen, generalmajor.

25. mai.

«Alle tegn tyder på at tyskerne i Narvik innen de aller nærmeste dager vil bli tvunget til å kapitulere.»

I disse dager utbetales kr. 15 som lønning til alle norske soldater i Sverige.

29. mai.

«SFK og FFK skulde sist søndag ha sitt første møte i år. Resultatet av kampen kjenner vi ennå ikke.»

«Feltpost 700» var viktig informasjon i usikker tid

Halvard Normann Hansen fikk mye ros for initiativet

«Feltpost 700» er trolig den eneste norske avis som noengang har utkommet regelmessig i utlandet. Det skjedde i perioden april-juli 1940, og avisen var et organ for de 5.000 norske soldatene som var internert i Sverige på denne tiden. Initiativtager og avisens redaktør det meste av tiden var Halvard Normann Hansen, senere ble han redaktør av Dagbladet Sarpen inntil han gikk av i 1969.

«Feltpost 700» utkom med ialt 19 nummer, hvorav de fem siste utgavene ble redigert av Carlos Forsberg.

Sarpsborg-mannen Willy Edvardsen var en av de mange hundre soldatene som ble internert i Sverige i denne tiden, og han tok vare på samtlige aviser som han fikk bundet inn da han kom tilbake til Norge. Vi har bladd i avisene, det er interessant lesning i en avis med det formål å skape litt humor blant soldatene, inspirere til øket fritidsaktivitet, samtidig som det var et organ med informasjon om det som skjedde i Norge. Og ikke bare informasjon om utviklingen på krigsfronten, men små hverdagslige episoder

og nyheter fra hjemlandet. Deriblant Pengelottets trekningslister.

Avisene inneholder også beretninger om trefningene i Østfold og andre steder i landet av soldater som selv var med, og avisen formidlet kontakt mellom mange soldater som hadde kjempet sammen i Norge, og som ville ha rede på hvorledes det var gått med deres kamerater.

I det første nummeret, som kom ut 30. april, gir redaktør Norman Hansen, æren for avisens tilblivelse til major Refsum og løytnant Berg. De viste positiv interesse og skapte et økonomisk grunnlag for utgivelsen, slik at avisen kunne deles ut blant soldatene.

Det er selvsagt umulig å få med alt i en presentasjon som dette. Vi har valgt å la «Feltpost 700» fortelle sin egen historie ved å ta med små bruddstykker fra de 19 forskjellige numrene. Med hensikt har vi beholdt skrivemåten og språket i avisen så langt vårt moderne settesystem tillater det. All den stund visen ble laget i Sverige med det svenske alfabet som utgangspunkt, ble sproget litt spesielt, og gir avisen en egen form.

5. juni.

«Søknad om hjemsendelse kan f.eks. skrives slik: Jeg søker herved om å få bli gitt fri og få lov til å reise hjem til Askim. Jeg er snekker og ønsker å gjenoppta mit arnested på Askim Snekkeri. Jeg har hustru og fem barn, som trenger meg som forsørger.»

det går et stramt musikkorps i spissen.»

«Ved et stevne i Follo forleden hoppet Erlin Kås 4.10 m. i stav og så var stativet ikke høiere.»

8. juni.

12. juni.

«De menn som gjorde sin plikt til det siste kan se hvem som helst i øinene, de trenger ikke å forsvare sig selv om de tapte. De menn som vakt skulde være i fredsarene, men forsømte sin plikt vil ha meget å svare for overfor de kommende slekter.»

1050301